

MUNI | SIMU
MED

Obstrukce dýchacích cest

Roman Štoudek

Výukové cíle

- Student se naučí rozpoznat a zhodnotit obstrukci dýchacích cest.
- Student se naučí postup při obstrukci dýchacích cest u dospělého i dítěte.
- Student se dozví indikaci a správné provedení stlačení podbřišku/hrudníku.

Obstrukce dýchacích cest cizím tělesem

- Uzávěr dýchacích cest vdechnutým předmětem či tekutinou
 - Úplný x Částečný
- Náhlý začátek
- Anamnéza příjmu stravy, hra s malým předmětem
- Cizí těleso vyvolává kašel, dušení, zvracení
- Nejvíce ohroženou skupinou jsou malé děti, senioři, onemocnění myasthenia gravis, Guillain-Barre sy, apod.

Projevy

- Postižený se náhle chytá za krk a nemůže mluvit. Snaží se nadechnout, slyšíme inspirační stridor.
- Rychlý rozvoj dušnosti, panický strach, nemožnost mluvit, cyanóza, vzestup tepové frekvence, jugulum a mezižebří vpadávají.
- Pokud se neuleví → postižený může zmodrat v obličeji (cyanóza)
→ žíly v obličeji a na krku se zvýrazňují
- Následuje bezvědomí z hypoxie, zpomalení srdeční frekvence → zástava srdce

Postup

Rozpoznat obstrukci

- Náhlý začátek
- Kašel, známky dušení
- Informace o příjmu stravy či hře s malými předměty, které předcházelo události

Stav vědomí

- Při vědomí → oslovit (např. „Dusíte se?“)
- Bezvědomí → postup dle KPR

Zhodnocení závažnosti

- Schopen mluvit, kašlat a dýchat → nezávažná obstrukce
- Není schopen mluvit, kašlat, potíže s dýcháním nebo není schopen se nadechnout → závažná obstrukce dýchacích cest

Účinný vs neúčinný kašel

Neúčinný kašel

- Nemožnost mluvení
- Tichý neslyšný kašel
- Zhoršení stavu vědomí
- Modravé zbarvení

Účinný kašel

- Slovní odpověď, pláč
- Hlasitý kašel
- Možnost nadechnutí před kašlem
- Zachovalé vědomí

Obecné zásady postupu

Manévry vedoucí ke zvýšení nitrohrudního tlaku

- Nejúčinnější mechanismus je kašel, intervence pouze v okamžiku selhání
- Řadíme mezi ně údery mezi lopatky a stlačování nadbřišku/hrudníku
- Vždy pokud to situace dovolí střídat po 5ti provedení až do vypuzení předmětu či změny vědomí
- Všichni pacienti, kterým byly břišní komprese prováděny by měli být vyšetřeny lékařem

Stav vědomí

- Pravidelná kontrola stavu vědomí, při jeho poruše zahájit KPR pokusem o 5 umělých vdechů
- Při zprůchodnění dýchacích cest u bezvědomého nikdy nepátrat prstem naslepo

Po úspěšném vypuzení předmětu

- Vždy zhodnotit stav, část předmětu mohla v dýchacích cestách zůstat

Údery mezi lopatky

- Stoupneme si na stranu a lehce za oběť
- Podepřeme hrudník a předkloníme
- 5 ostrých úderů mezi lopatky
- Malé děti možno polohovat hlavičkou dolů na ruce či s využitím kolen

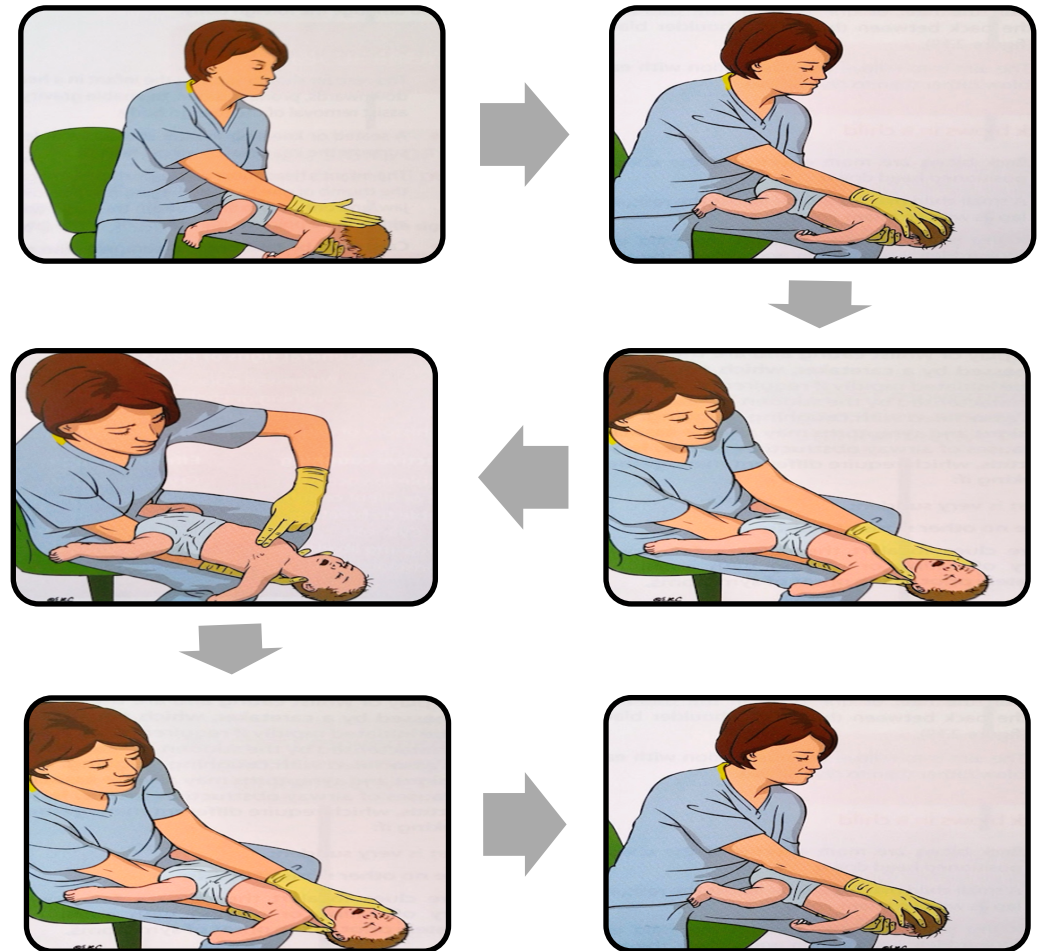

Stlačení nadbřišku/hrudníku (Heimlichův manévr)

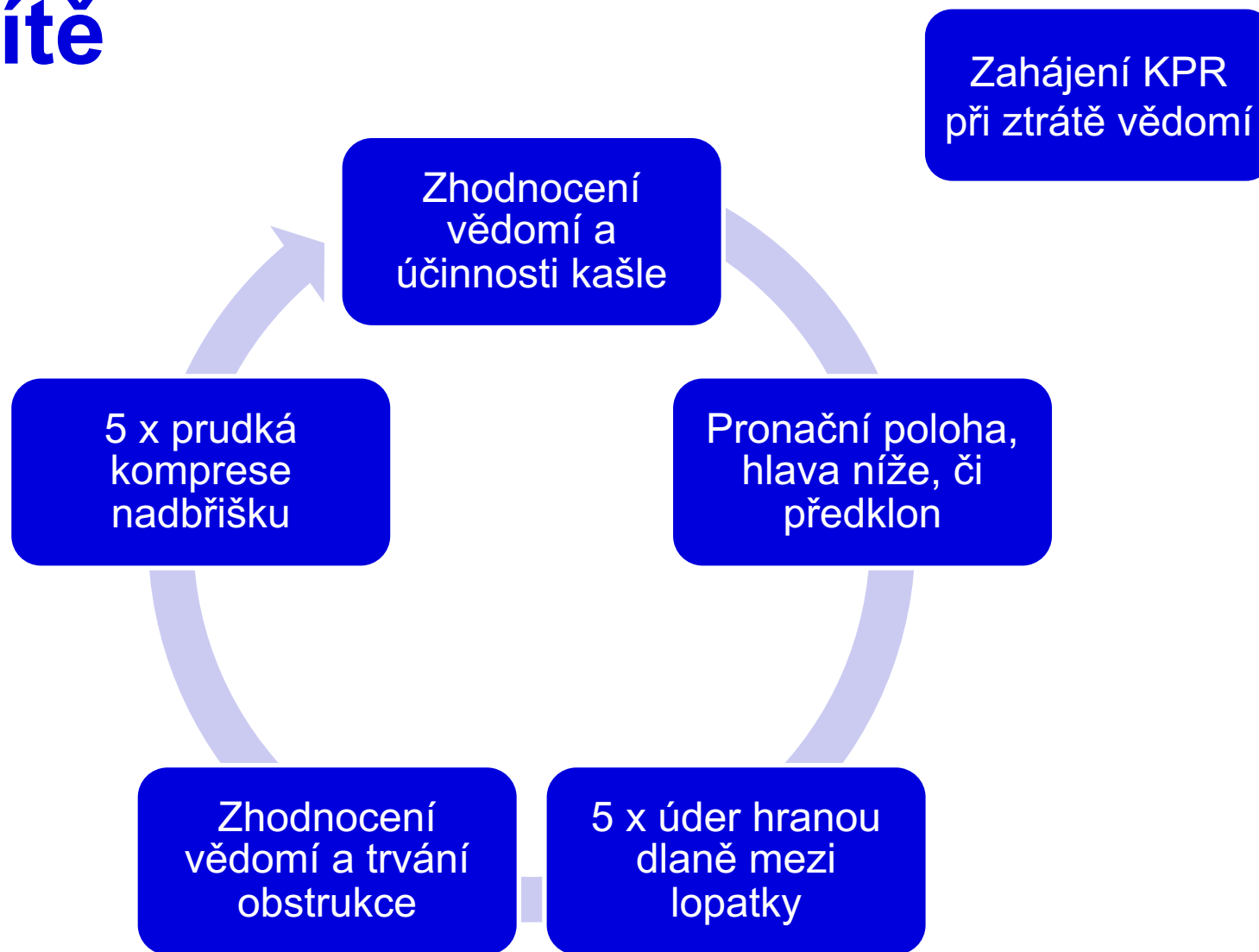
- Stoupneme si za postiženého, obejmeme pažemi kolem horní části břicha a předkloníme
- Jedna ruka v pěst mezi pupek a proc. xyfoideus uchopíme druhou rukou, nahoru a dovnitř prudce zatlačíme opakuj
- Riziko poranění u všech věkových kategorií, ale nejvyšší u novorozenců a kojenců proto u mladších 1 roku nepoužíváme
 - Nepoužíváme ani u těhotných a silně obézních
- Alternativa v případě nemožnosti použití stlačení nadbřišku – ostré stlačení hrudníku v místě pro provádění kompresí při KPR

Kojenec

Dítě

Dospělý

Příznaky
dušení

5x stlačování
nadbřišku

5x úder mezi
lopatky

Zhodnocení
vědomí a trvání
obstrukce

Zahájení KPR při
ztrátě vědomí

Výzva ke
kašli

5x úder mezi
lopatky

5x stlačování
nadbřišku

Výstupy z učení

- Student je schopen popsat příznaky závažné a lehké obstrukce dýchacích cest.
- Student je schopen popsat jednotlivé kroky při obstrukci dýchacích cest u dospělého i dítěte.
- Student se dokáže rozhodnout pro správné provedení stlačení nadbřišku/hrudníku.

Zdroj

- G.D. Perkins et al. / Resuscitation 95 (2015) 81–99
- I.K. Maconochie et al. / Resuscitation 95 (2015) 223–248

MUNI | SIMU MED